

แบบเสนอโครงการ

1. ชื่อโครงการ ศูนย์เรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์ไก่

2. หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

3. คณะทำงาน

3.1 ที่ปรึกษาโครงการ

คณบดี คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 หัวหน้าโครงการ

หัวหน้าภาควิชาสัตวบาล

ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โทร 02-5791120

E-mail: agrchb@ku.ac.th

3.3 บุคลากรสมทบเพื่อการบริหารจัดการที่ต่อเนื่องยั่งยืน

คณะกรรมการบริการวิชาการ ภาควิชาสัตวบาล

3.4 บุคลากรสมทบเพื่อเสริมสร้างความมีส่วนร่วมของนิสิตต่องานด้านวิชาการ

นิสิตปริญญาตรีและนิสิตบัณฑิตศึกษา ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. หลักการและเหตุผล

ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร เป็นหน่วยงานหนึ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พร้อมกันนี้ได้ดำเนินการเลี้ยงไก่ควบคู่กันด้วย โดยสายพันธุ์ไก่ที่เริ่มเลี้ยงในฟาร์มเป็นสายพันธุ์ไก่ที่มีการนำเข้ามาจากต่างประเทศเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2467 โดยหม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ต่อมาหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจเป็นผู้นำมาพัฒนาต่อโดยนำเข้ามาเลี้ยงที่แผนกสัตว์เล็กบางเขน (ปัจจุบัน คือ ฟาร์มไก่หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ภาควิชาสัตวบาลฯ) จนได้รับการยกย่องว่าเป็น “บิดาแห่งอาชีพการเลี้ยงไก่ของไทย” สำหรับพันธุ์ไก่ที่สำคัญ 2 พันธุ์ที่เป็นจุดเริ่มต้น คือ ไรต์ไอร์แลนด์เรด (Rhode Island Red) และไวท์เล็กฮอร์น (White Leghorn) ซึ่งก็ยังคงได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างต่อเนื่องกว่า 87 ปี นอกจากนี้ยังมีไก่พันธุ์แก้อื่นๆ อีกมากมาย ที่มีการอนุรักษ์ไว้และมีการปรับปรุงสมรรถภาพการผลิตมาอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น ไก่พันธุ์ไวท์คอร์นิช (White Cornish) บาร์พลีมัธร็อก (Barred Plymouth Rock) ฟายูมิ (Fayoumi) เบตง

(สายเคเบิล) และไฟฟ้เมืองไทย จนทำให้เกิดการต้อยอดเชิงพาณิชย์และเกิดองค์ความรู้ต่างๆ อย่างมากมายที่จะเกิดประโยชน์อย่างมหาศาลต่อบุคคลผู้สนใจหากองค์ความรู้ดังกล่าวได้รับการเผยแพร่

ปัจจุบันฟาร์มฯ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และการบริการวิชาการ ให้แก่นักเรียน และนิสิตของภาควิชา ทั้งระดับปริญญาตรีปีละประมาณ 400 คน ระดับบัณฑิตศึกษาปีละ 50 คน และนิสิตคณะอื่นๆ เช่น คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะเทคนิคการสัตวแพทย์ รวมทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน เกษตรกรและบุคคลทั่วไป ปีละประมาณ 250 คน และผู้เยี่ยมชมจากต่างประเทศ

ดังนั้นเพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติแด่หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ “บิดาแห่งอาชีพการเลี้ยงไก่ของไทย” ภาควิชาสัตวบาลจึงมีความตั้งใจอันแน่วแน่ที่จะจัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์ไก่” นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านความหลากหลายของสายพันธุ์ไก่และการพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์เพื่อตอบสนองความต้องการของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งบุคคลภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนใจ

5. วัตถุประสงค์

- 5.1 เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไก่ เพื่อการอนุรักษ์ทางพันธุกรรมและการปรับปรุงพันธุ์
- 5.2 เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์ไก่ที่มีข้อมูลทางวิชาการ และการจัดแสดงพันธุ์
- 5.3 เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติแด่หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ “บิดาแห่งอาชีพการเลี้ยงไก่ของไทย”

6. เป้าหมาย

- 6.1 เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไก่ที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรม เพื่อเป็นการอนุรักษ์ รวบรวมพันธุ์ไก่ และจัดแสดงให้ผู้สนใจเข้าชมและศึกษาหาความรู้ได้อย่างใกล้ชิด
- 6.2 เป็นแหล่งเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์ไก่ ทำให้ทราบและรู้จักพันธุ์ไก่ที่หลากหลายสามารถเรียนรู้และพัฒนาด้านพันธุกรรม การปรับปรุงพันธุ์ไก่ และระบบการผลิตไก่เบื้องต้น มีข้อมูลทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์แก่นักเรียน นิสิตและบุคลากรในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันอื่นๆ รวมทั้งนักวิชาการ เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจทั่วไป
- 6.3 บุคคลที่สนใจเข้าชมศูนย์เรียนรู้ฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียน นิสิตและบุคลากรในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทราบถึงประวัติของหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ “บิดาแห่งอาชีพการเลี้ยงไก่ของไทย”

7. วิธีการดำเนินการ

7.1 จัดทำห้องแสดงนิทรรศการเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์ไก่

- 7.1.1 มีนิทรรศการแสดงพันธุ์ไก่ เพื่อให้ผู้เข้าชมทราบและรู้จักพันธุ์ไก่ชนิดต่างๆ ที่เลี้ยงอยู่ในฟาร์มฯ ลักษณะประจำพันธุ์ ประวัติการเลี้ยงไก่ พันธุกรรม และการปรับปรุงพันธุ์ไก่พันธุ์แท้ ไก่เนื้อ

และใส่ข้อมูลผสมสายพันธุ์ทางการค้า โดยการจัดนิทรรศการแบบ Interactive app. ที่มีความเพลิดเพลิน ทันสมัย และเข้าใจง่าย ผ่านสื่อหลายประเภท ได้แก่ การนำเสนอด้วยสื่อผสม (VTR) และจัดบอร์ดนิทรรศการแบบทันสมัย แผ่นพับ

7.1.2 มีนิทรรศการแสดงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลทางวิชาการจากนักวิชาการและคณาจารย์ในภาควิชา เพื่อให้นักเรียน นิสิต-นักศึกษาและบุคคลที่สนใจ ใช้เป็นแหล่งศึกษาและวิจัยได้

7.1.3 แสดงประวัติเพื่อเชิดชูเกียรติ หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และบิดาแห่งอาชีพการเลี้ยงไก่ของประเทศไทย

7.2 จัดทำโรงเรือนแสดงพันธุ์ไก่

7.2.1 จัดแสดงพันธุ์ไก่พ่อแม่พันธุ์ที่มีอยู่ในฟาร์มฯ โดยจัดโรงเรือนจำลองการใช้ชีวิตของไก่ในธรรมชาติเพื่อให้ผู้เข้าชมได้สัมผัสไก่มีชีวิตอย่างใกล้ชิด

7.2.2 เปิดโอกาสให้ นักเรียน นิสิต-นักศึกษา เกษตรกร รวมถึงประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าเยี่ยมชมโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

7.2.3 สามารถเข้าเยี่ยมชมได้ทุกวัน ในเวลาราชการ โดยสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านห้องแสดงนิทรรศการและโรงเรือนแสดงพันธุ์ไก่ หรือหากมีข้อสงสัยเพิ่มเติมสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลศูนย์ได้

7.2.4 ในกรณีที่ต้องการเข้าเยี่ยมชมเป็นหมู่คณะ สามารถติดต่อล่วงหน้าโดยทางศูนย์จะมีเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลศูนย์พาเข้าเยี่ยมชม มีการบรรยายความรู้ทางด้านวิชาการจากคณาจารย์ของภาควิชาเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การปรับปรุงพันธุ์ไก่ การสาธิตกระบวนการและขั้นตอนการผสมเทียมไก่ และการวิเคราะห์คุณภาพไข่ เป็นต้น

8. ระยะเวลาดำเนินการ

ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ 12 เดือนหลังจากโครงการได้รับการอนุมัติแล้ว

9. งบประมาณ

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
งบบุคลากร	
- ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ (นิสิตภาควิชาสัตวบาล) จำนวน 2 คน อัตรา 2,000 บาท ต่อเดือน เป็นเวลา 6 เดือน	24,000
งบดำเนินการ	
ค่าครุภัณฑ์	
- อุปกรณ์ตกแต่งห้องรวมถึงระบบไฟฟ้า	150,000
- เครื่อง LCD Projector 1 เครื่อง	40,000
- ชุดเครื่องเล่น DVD พร้อม เครื่องเสียง 1 ชุด	30,000

- เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบจำนวน 1 ชุด	30,000
ค่าวัสดุ	
- ค่าโปสเตอร์ และบอร์ดแสดงประวัติเพื่อเชิดชูเกียรติ หลวงสุวรรณวาทกสิกิจ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และบิดาแห่งอาชีพการเลี้ยงไก่ของประเทศไทย	25,000
- ค่าโปสเตอร์ บอร์ด และป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะประจำพันธุ์และความก้าวหน้าทางวิชาการด้านการปรับปรุงพันธุ์และงานวิจัยทางด้านไก่	25,000
- ค่าแผ่นพับ และเอกสารให้ความรู้การเลี้ยงไก่ จากการผลิตครัวเรือนถึงการเลี้ยงในระดับอุตสาหกรรม จนกลายเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก	10,000
- ค่าอาหารสัตว์	65,000
ค่าใช้จ่าย	
- ค่าจ้างเหมาปรับปรุงโรงเรือนเลี้ยงไก่ จำลองสภาพธรรมชาติ เพื่อแสดงพันธุ์ไก่	150,000
- ค่าจ้างเหมาจัดหาตัวอย่างไก่บางสายพันธุ์ และอุปกรณ์การเลี้ยง	50,000
- ค่าจ้างเหมาจัดทำสื่อผสม (VTR) ประวัติเพื่อเชิดชูเกียรติ หลวงสุวรรณวาทกสิกิจ บิดาแห่งอาชีพการเลี้ยงไก่ของประเทศไทยและแสดงความก้าวหน้าทางวิชาการด้านการปรับปรุงพันธุ์ไก่และงานวิจัยเพื่อการผลิต	50,000
รวม	649,000

10. สถานที่

ฟาร์มไก่หลวงสุวรรณวาทกสิกิจ ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

11. ผลผลิต/ผลลัพธ์

ผลผลิต: มีศูนย์เรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์ไก่ที่เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรม การจัดแสดงที่มีความหลากหลายรูปแบบ น่าสนใจ มีการรวบรวมข้อมูลทางวิชาการสามารถเรียนรู้และพัฒนาด้านพันธุกรรมการปรับปรุงพันธุ์ไก่ และระบบการผลิตไก่เบื้องต้น มีส่วนแสดงประวัติหลวงสุวรรณวาทกสิกิจ “บิดาแห่งอาชีพการเลี้ยงไก่ของไทย”

ผลลัพธ์: เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการแก่ผู้สนใจทั้งในและต่างประเทศ นำมาซึ่งชื่อเสียงและความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

12. วิธีการประเมินผลและดัชนีวัดความสำเร็จของโครงการ

มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบดังต่อไปนี้

12.1 มีการอนุรักษ์พันธุ์ไก่ไว้จำนวนไม่ต่ำกว่า 5 พันธุ์

12.1 จำนวนผู้เข้าชมศูนย์เรียนรู้ฯ ทั้งที่เป็นบุคคลทั่วไปและหมู่คณะ ไม่น้อยกว่า 400 คน ต่อปี

12.2 ความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ได้คะแนนการประเมินไม่ต่ำกว่า 3

จากคะแนนเต็ม 5

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยภูมิ บัญชาศักดิ์)

หัวหน้าภาควิชาสัตวบาล